

Jedan od hitova ovogodišnjeg Festivala svjetskog kazališta svakako je nizozemska predstava *Opening Night* koju je redatelj Ivo van Hove, velika kazališna zvijezda, priredio prema motivima istoimenog filma Johna Cassavetes-a. *Opening Night* opisuju kao vizualno iznimno atraktivnu predstavu, s mnogo videozidova, predstavu "koja zalazi i iza scene" interaktivnom dramaturgijom pred publikom razobličavajući glumačke probe i snimanje filma kao fundamentalne komponente izvedbenih umjetnosti.

Povodom domaće premijere predstave koja je autoru prvo gostovanje u našoj zemlji, zamolili smo ga za mali razgovor. "Cassavetesa volim otkada sam prvi put u mladosti gledao njegov film, iako, vjerovali ili ne, sâm *Opening Night* nikada nisam gledao na platnu. Pročitao sam scenarij pripremajući predstavu i to je to", kaže van Hove, kojega smo zatekli u New Yorku.

Ivo van Hove

Prizori iz predstave 'Opening Night'

POMICANJE GRANICA

Ekskluzivno: IVO VAN HOVE, redateljska zvijezda čija predstava 'Opening Night' stiže na Festival svjetskog kazališta. RAZGOVARAO: IVAN SALEČIĆ

'Gardenia'
Alaina
Platela

Othello
Thomas
Ostermeier

Opening Night priča je o glumačkoj zvijezdi u strahu od promjena, tjelesnih, emocionalnih, karijernih i drugih koje donosi starost. "Na početnoj razini to je osobna drama", tumači van Hove, "ali to je ujedno priča o kazalištu i ljudima koji u njemu rade i fokusirani su na to da zvijezda s kojom surađuju bude okej. Tako stižemo i do svojevrsne obiteljske tragedije."

U filmu glavnu ulogu tumači Cassavetesova supruga Gena Rowlands pa su se u njemu obiteljski odnosi zbilja spojili s profesionalnima. "I u predstavi se trudim 'gurnuti' glumce do krajnjih granica, želim ih potaći ih na ekstremnu, ali smislenu izvedbu. Ionako vjerujem da glumac uvijek igra samog

sebe dok lik samo prosijava kroz glumačku osobnost."

John Cassavetes i Ivo van Hove po određenom su kontekstu i slični jer Njujorčanina Cassavetes-a smatraju autorom bliskim europskim, dok je Belgijanac van Hove mnogo radio u New Yorku i bio nagrađivan na off Broadwayu. "Obožavam New York", priznaje. "Imam u njemu garsoniju i provodim u New Yorku puno slobodnog vremena. Znam da mnogo Amerikanaca voli Pariz, ali mislim da ja još više volim New York. Kazalište tamо, doduše, trenutno ne stoje najbolje jer se na Broadwayu postavlja sve više mјuzikala, a sve manje drama, što je zbilja šteta, ali off Broadway i dalje je zanimljiv. Ipak, New York je grad koji i dalje inspirira umjetnike cijelog svijeta i siguran sam da će tako i ostati."

Slično kao što se za ovaj projekt inspirirao Cassavetesom, van Hove je dosad postavio predstave nadahnute filmovima Ingmara Bergmana, Michelangelo Antonionija, Luchino Viscontija, Piera Paola Pasolinija. "Nije to bilo

planski", kaže, "razmišljam sam o problemima kojima se postojeći kazališni tekstovi nisu bavili. Kod Cassavetesovih filmova uživao sam u ne-estetskom izgledu, u grubosti jezika i intenzitetu glume. Transformiranje filmskog u kazališni jezik veliki je izazov, ali smatram da takve stvari otvaraju kazališne perspektive budućnosti."

Zaplet priče *Opening Nighta* izlaže i aktualni "teror mladosti" kojem smo izloženi zahvaljujući medijima i društvu, ali Van Hove kaže da ga nije to privuklo tekstu. "Postoji samo jedan razlog zbog kojega radim predstave, jer se totalno i ludo zaljubim u tekst. Kazalište mom životu daje značaj pa već zbog toga ne želim gubiti vrijeme na nešto što ne bih volio raditi."

'Prometej'
Jana
Fabrea

FESTIVAL SVJETSKOG KAZALIŠTA

Deveto izdanje Festivala svjetskog kazališta, koje se održava od 9. do 27. rujna na scenama ZKM-a, HNK i Gavelle, uz *Opening Night* dovodi radikalno čitanje Shakespeareova *Othella* Thomasa Ostermeiera, autora u čijim je postavama *Nore* i *Hamleta* publike uživala na prošlim izdanjima festivala. Polivalentni umjetnik Jan Fabre koji je u nas čest gost (predstave *Another Sleepy Dusty Delta Day* i *Andeo smrti*) prikazat će svoju verziju mita o Prometeju, iz perspektive današnjice, kombinirajući tradicionalne elemente poput vatre i vode s novim tehnologijama. Predstava je nastala u koprodukciji sa ZKM-om pa jednu od uloga igra i hrvatska glumica Katarina Bistrović Darvaš. U Zagreb također dolazi *Slika Doriane Greya* bečkog Burgtheatera te *Gardenia*, predstava u kojoj stvarni transvestiti pričaju o svojem životu pod redateljskom palicom Alaina Platela, autora lanjskog hita *Izvan konteksta/Priča o Pini Bausch*.

Asian Dub Foundation

KONCERTNI MUJVING

ŠPANCIRFEST

19.-28.8. Varaždin

Festival radi kojega nam već godinama krajem ljeta nije teško "odsetati se" s juga na sjever, ove godine na MTV pozornicu u Starom gradu dovodi 25 koncerata. Uz dva omiljena britanska benda, Morcheebu (23. kolovoza) i Asian Dub Foundation (28. kolovoza), nastupaju i mnogi domaći miljenici publice, TBF, Let 3, Jinx, Majke, te "susjadi" Električni orgazam, Stefanovski... Festival-ska ulaznica za svih devet dana je 150 kn, za vikend 60 kn, a dnevna 30 kn. Uz koncerte, Špancirfest kao i uvijek najavljuje i predstave, radionice... Više: www.spancirfest.com.

FALL FEST

25.8.-28.8. Rijeka

Za drugi Fall Fest organizatori Balkan Kolektiv i udruga Riječko pleme privedili su u bivšoj vojarni na Trsatu četiri pozornice (Rock The Stage, Save The Vinyl Stage, Nobody Told Me I Be-Bop-A-Lula) i podulju listu rock, metal, punk, reggae, hip hop, drum'n'bass izvođača... Većini najpoznatija imena su Rundek Cargo Trio (26. kolovoza) i beogradski Partibrejkers (27. kolovoza). Više: fall-fest.blogspot.com.

THE DUBLINERS

16.9. Križanke, Ljubljana

Na sceni su već pola stoljeća i još uvijek dižu publiku na noge! Sinonim za irski folk, bend koji je tradicionalnu glazbu svoga kraja proslavio u cijelom svijetu, legendarni Dubliners dolaze u ljubljanske Križanke. Ulaznice su nešto manje od 35 eura. (I.J.)

Dubravka Vrgoč

materinji jezik. S naše strane to je Dubravka Ugrešić." Kako u svemu tome sudjeluje ZKM, kazalište kojim Dubravka Vrgoč ravana? "Već duže radimo na tome da od ZKM-a napravimo relevantan europski teatar i u sljedeće dvije godine imat ćemo pet velikih europskih projekata."